JIŘÍ HLUŠIČKA

REFLEXY A REFLEXE

JIŘÍ HLUŠIČKA

REFLEXY A REFLEXE

NADACE UNIVERSITAS
EDICE HEUREKA

AKADEMICKÉ NAKLADATELSTVÍ CERM, BRNO 2016

O vydání této knihy se laskavou podporou zasloužily:

AKADEMICKÉ NAKLADATELSTVÍ CERM

NADACE UNIVERSITAS

Fotografie a text © Jiří Hlušička 2016
Editor © Jaroslav Malina 2016
Grafická úprava © Jiří Hlušička 2016
Sazba a technická redakce: Tomáš Mořkovský
Fotografie na obálce © Jiří Hlušička, *Dialog* (Benátky 2009)
Vydaly © Nadace Universitas v Brně,
© Akademické nakladatelství CERM v Brně 2016
Tisk: FINAL TISK s.r.o. Olomučany

ISBN 978-80-7204-941-7

Fotografie a slovo

V minulých letech jsem si při přípravě výstav mých fotografií uvědomil, že se s fotoaparátem pohybuji v poměrně širokém žánrovém okruhu. Vedle motivů figurálních vděčím za mnohé zážitkům z cest za poznáním a vzhledem k mému umělecko-historickému zájmu mě lákají i artefakty všeho druhu. Především mne však okouzluje příroda, lhostejno, zda výsledný záběr zachycuje dění či trvání. Zračilo se to ostatně nejen ve zmíněných výstavních souborech, ale je to patrné rovněž ve skladbě vyobrazení v této knize.

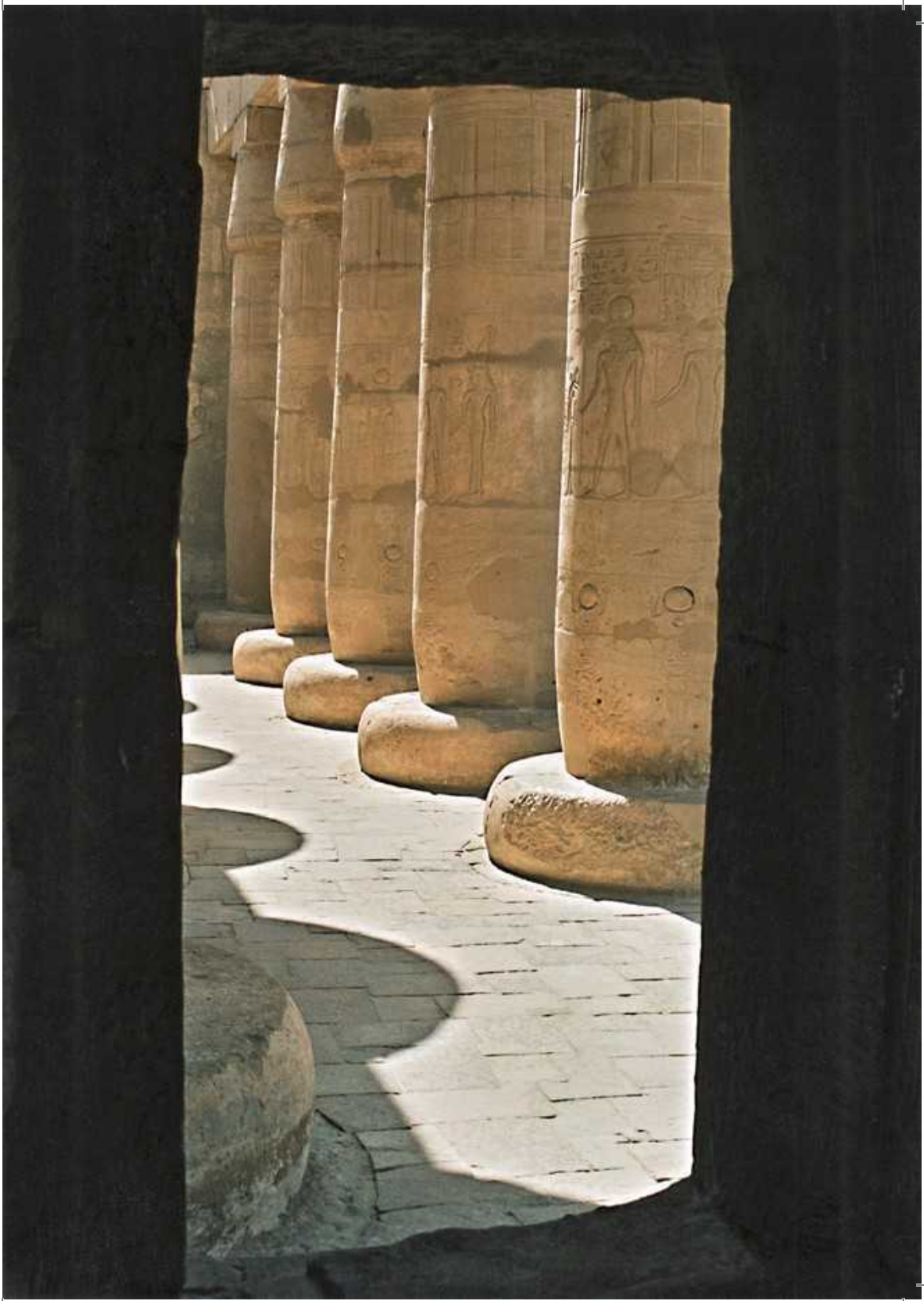
Dominantní místo jsem zde věnoval snímkům, v nichž jsem se snažil zachytit pomíjivé odlesky na hladině řeky nebo jezera. Připadlo mně totiž, že si příroda tímto pohyblivým či naopak nehnutým zrcadlem, v němž se zhlíží slunce a vesmír, vytváří své vlastní, podivuhodně stylizované obrazy. A mně, okouzlenému vnímateli, pak nezbývá, než se pokusit z nekonečného množství proměn vybrat pro fotografický záběr ty, které mně fascinovaly nejvíce, a přitom rezignovat na jiné, neméně působivé. V mých očích to často bývají obrazce, které si nezadají s malířskými díly autorů, jejichž imaginace se inspiruje na pomezí reality a abstrakce − těch tvůrců, kteří těží z nenadálého setkání reality a snu. Při fotografickém zobrazení jde „jen“ o to zvolit pravý okamžik a pohotově stisknout spoušť aparátu.

Obdobná dobrodružství nabízejí ostatně i reflexy, které nacházím v okenních tabulích nebo třebas ve skle výkladních skříní. Těmto konstelacím dvou či více fenoménů vděčím za jiný než běžný úhel pohledu na okolní svět a tím také za možnost zvolené téma ve fotografickém záběru ozvláštnit.

Skrytou pohnutku mých cest za motivem a za vlastní

zdroj fotografické záliby mých posledních let spatřuji v lyricko poetické reflexi vnějších podnětů – ale to jsem přiznal už dříve. Co jsem však až dosud tajil, je okolnost, že naznačené vizuální zážitky vyvolaly snahu doprovodit nebo lépe řečeno umocnit je slovem. Nikdy předtím, ba ani v letech mladosti a pošetilých lásek jsem nesložil ani jedinou báseň. Je tedy kuriózní, že o svůj první verš jsem se pokusil až v pozdním věku, a to právě ve vazbě s mými fotografickými pokusy. Jen a jen v této souvislosti si také nyní troufám mé veršování zveřejnit v publikaci, určené především okruhu mých přátel. Tří- či čtyřverší popřípadě rozsáhlejší slovní doprovod tu chápu ani ne tak jako interpretaci daného snímku, nýbrž jako jeho slovní ozvěnu nebo jako rozvedení jeho názvu.

JH

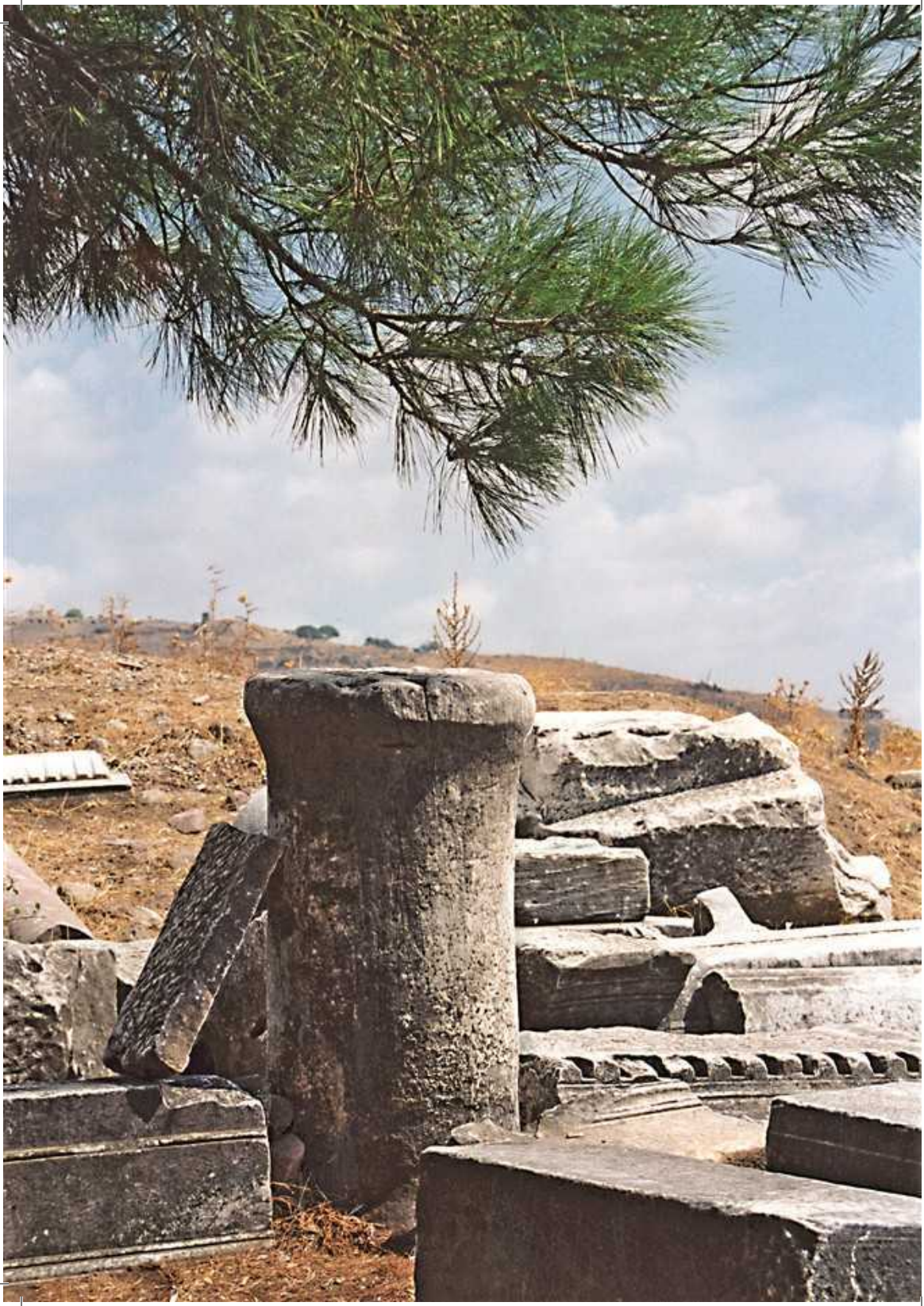

Múza

Vídám ji ve spánku
zdává se mi i když bdím
Ráda tančí ve vánku
a přec tak málo o ní vím

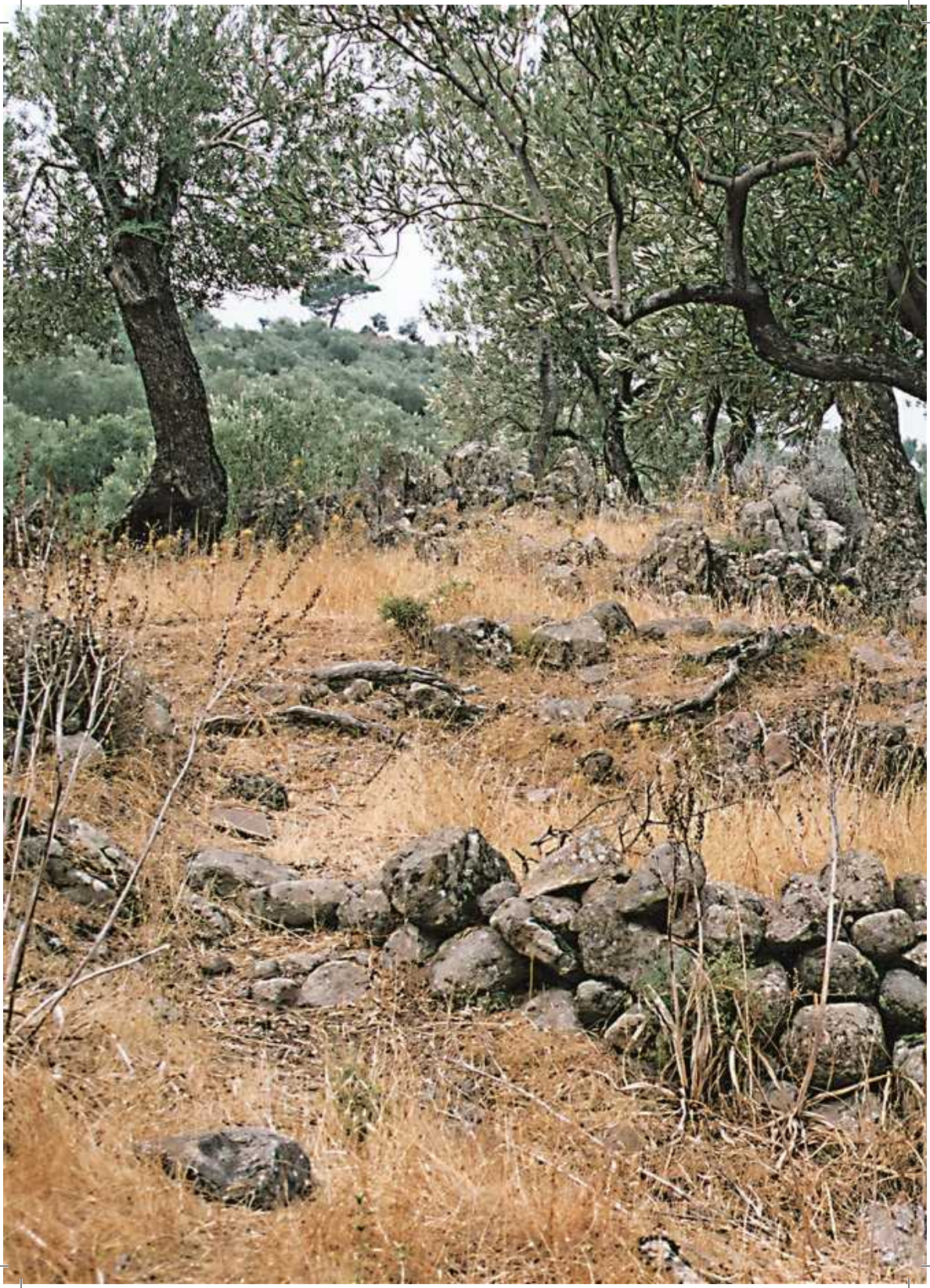

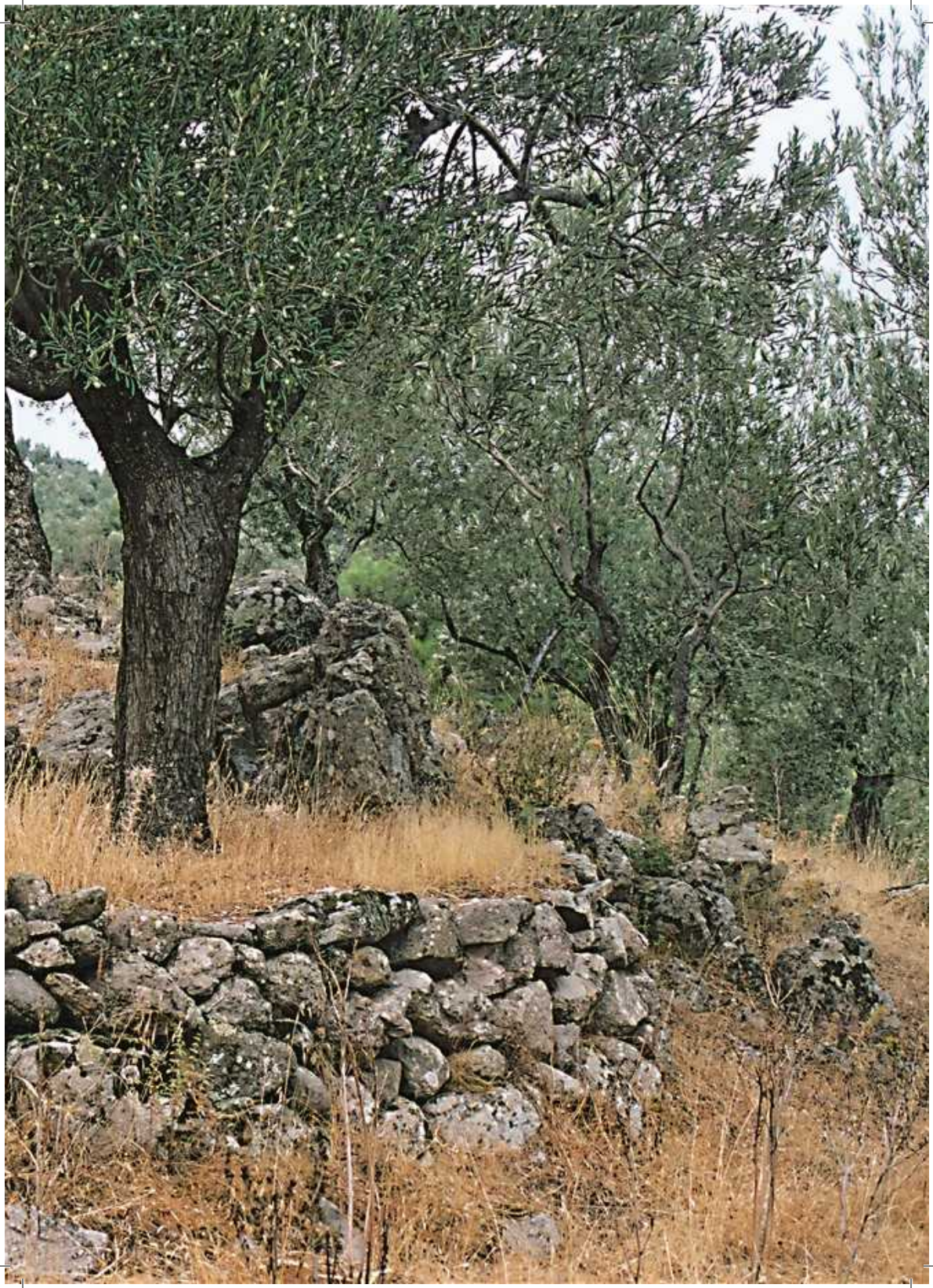

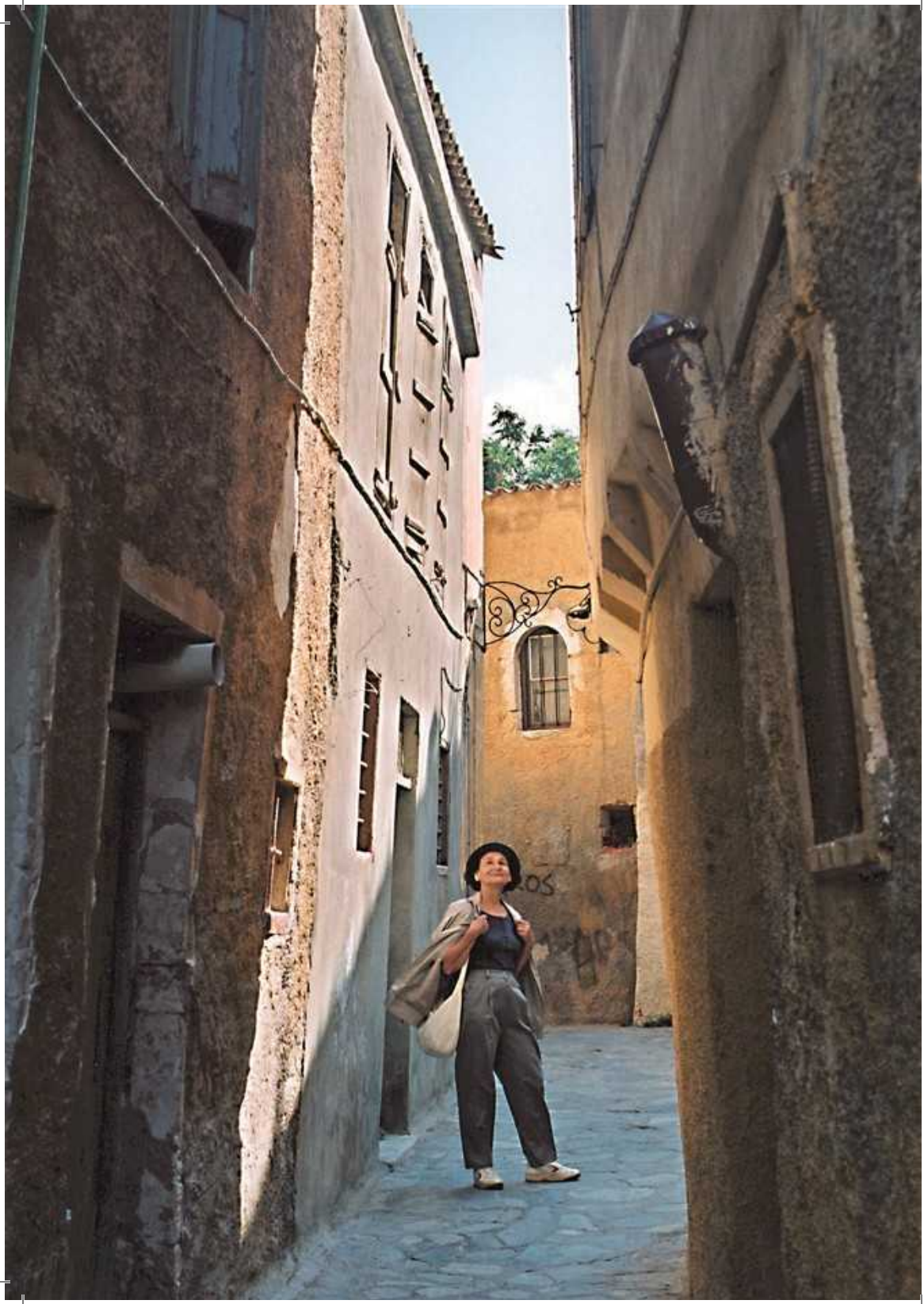

Fragmenty

Kdysi dávno zde zbudovali chrám
Zbyly z něj fragmenty sloupu a architrávu
V posvátném okrsku vzývali bohy
svátečně oděni v bělostném antickém hávu

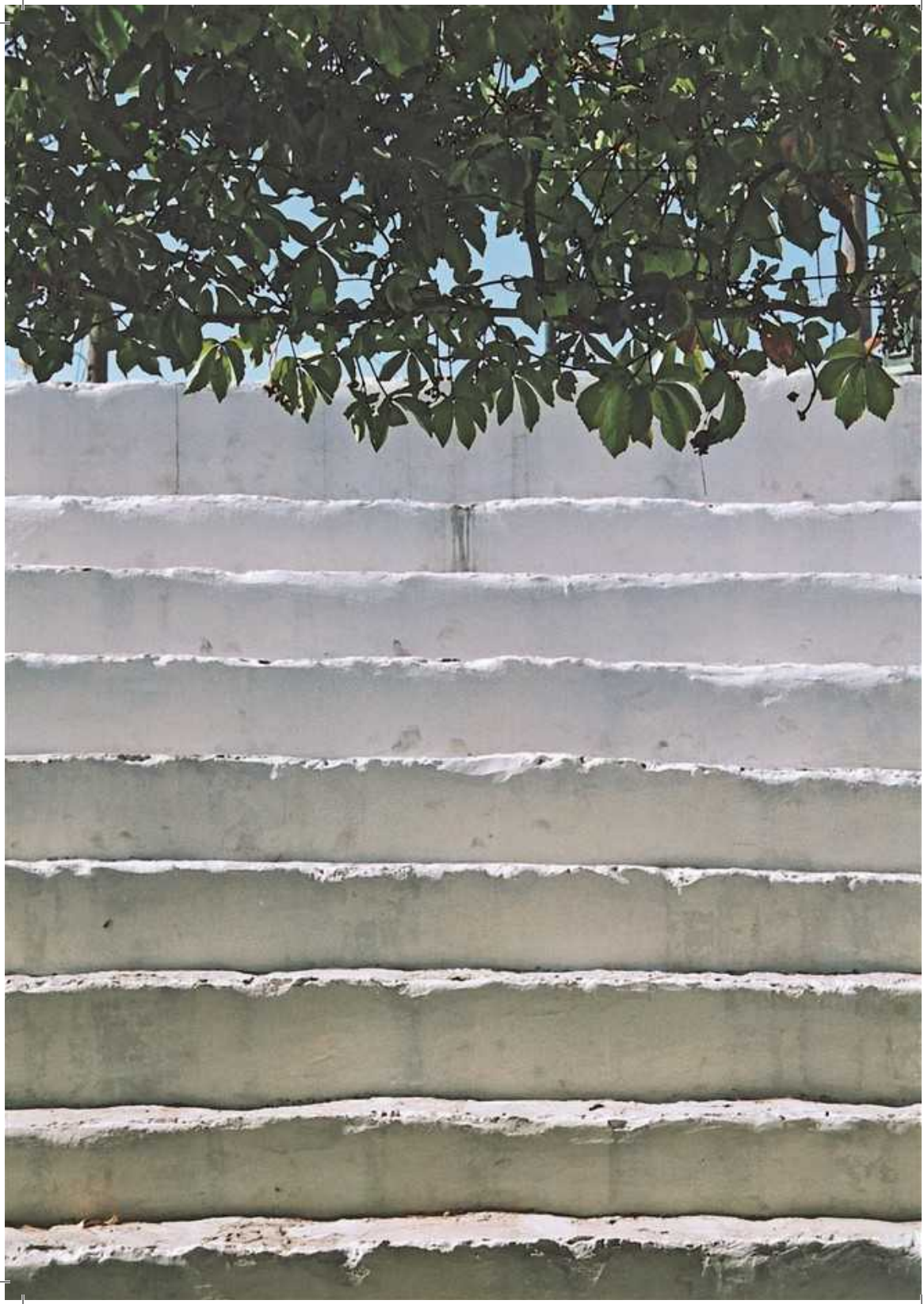
Pohled vzhůru

Stísněné uličky stín –
a z ní pohled vzhůru
Pohled až závrať jímá
do prostor vzdálených
tam kde věčnost dřímá

Vstup zakázán

Říkám si poznovu říkám si zas a zas
co z dějů dávných as skrývá ten zátaras
Zbořit jej váhal bych věřte mi
co když mě za ním čeká jen zklamání?

Schody do nebe

Ten název míním uvést na pravou míru
Devět stupňů značí decennia mého života
A nebe? V ně nevkládám žádnou víru
Snad přijde závrať a po ní pouze nicota

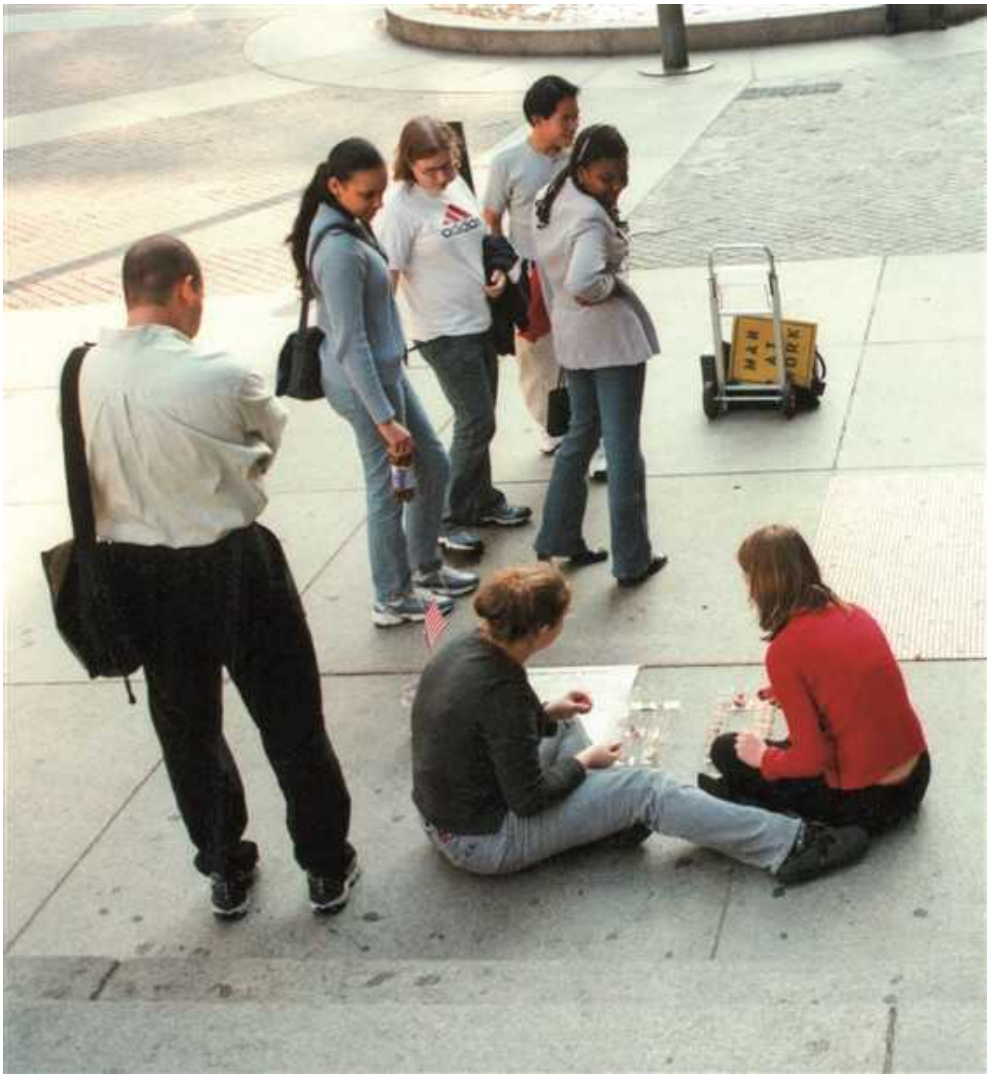

MADRID
CAPITAL
BUZON 5
AMOR LESBIANO

Poštovní schránka

Doručíme ať nám dáno co je dáno
Spolehlivě posloužíme
též na adresu Amor Lesbiano

PŘED METROPOLITNÍM MUZEEM

Dychtiví zážitků

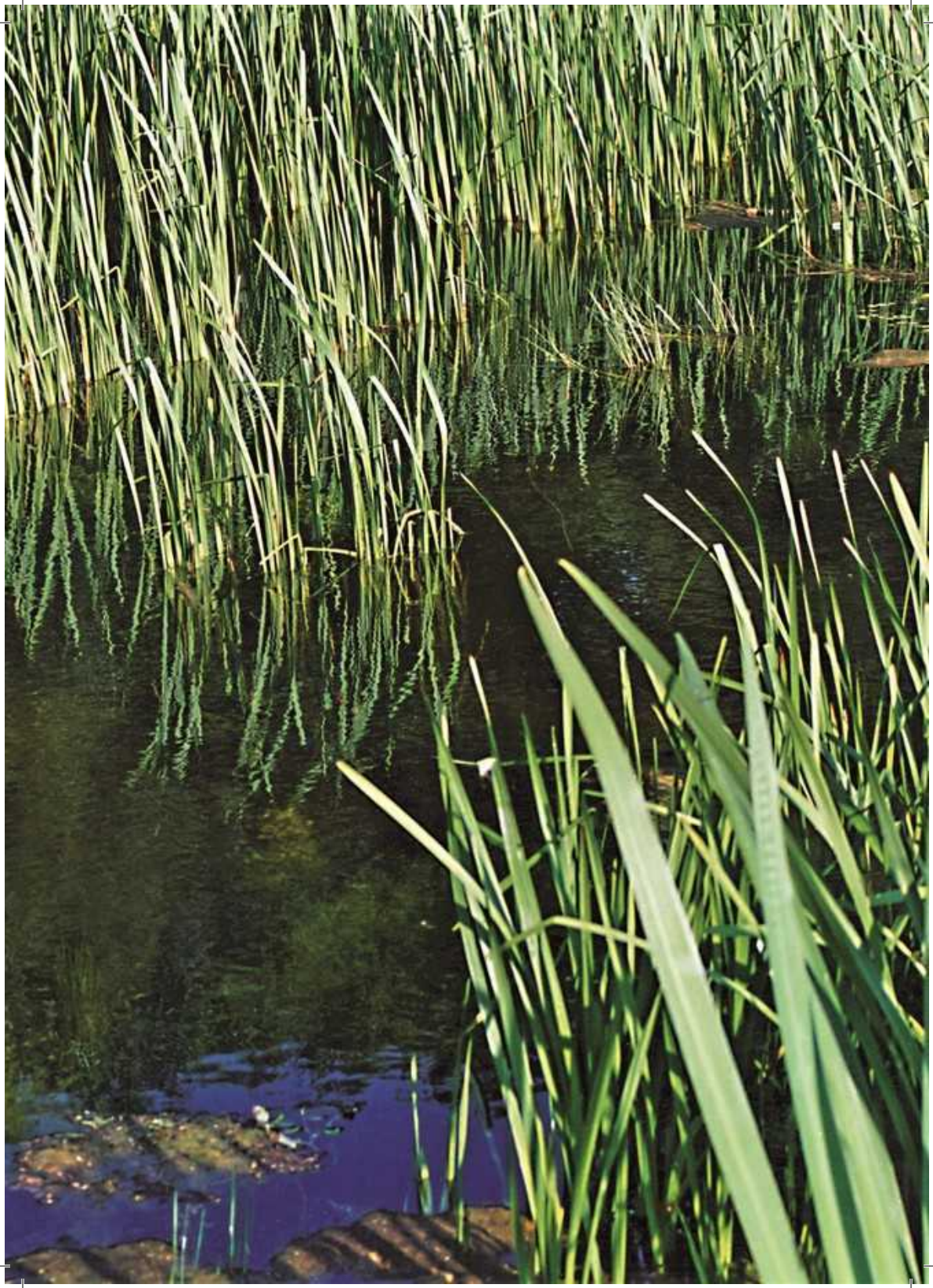
Zbrousili jsme světa lán
Právě jsme rozbili svůj stan
před Muzeem Metropolitan

Trojice

Zdá se vám naše samota bez naděje?
Hůř je na tom kůl v plotě
Ve třech se osud sdílí lépe
Zvláště když slunce vytrvale hřeje

ROZHLEDNA I / PÍSEK 2004

ROZHLEDNA II / PÍSEK 2004

Pavučiny

Zase čas mlh a závojů pavučin
čas vzpomínek s pachutí dávných vin
Slunce sic nehřeje stále však svítí
kéž čerstvé naděje neutonou v sítí

SYNOVSKÁ PÉČE / VÁŽANY 2007

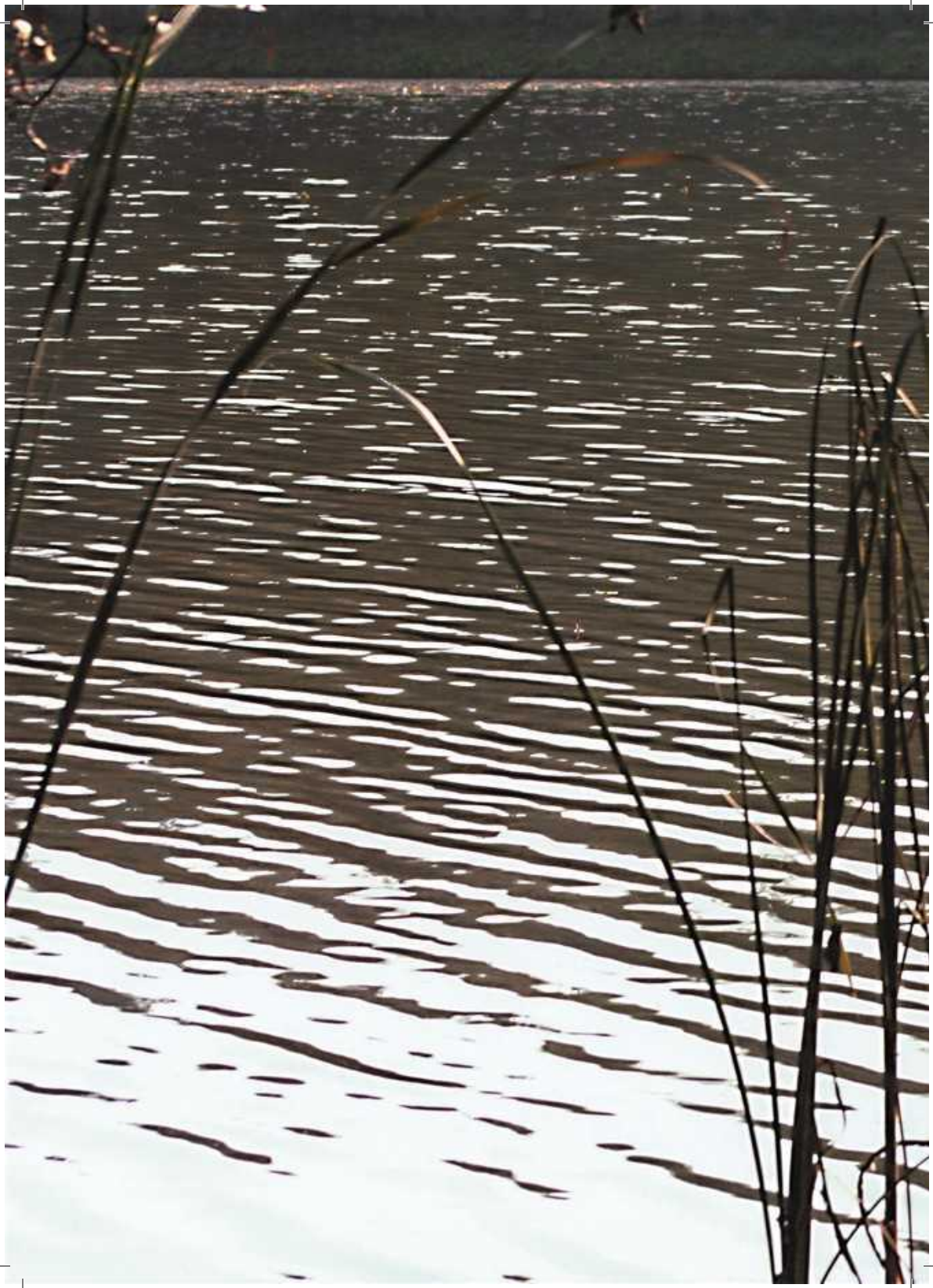

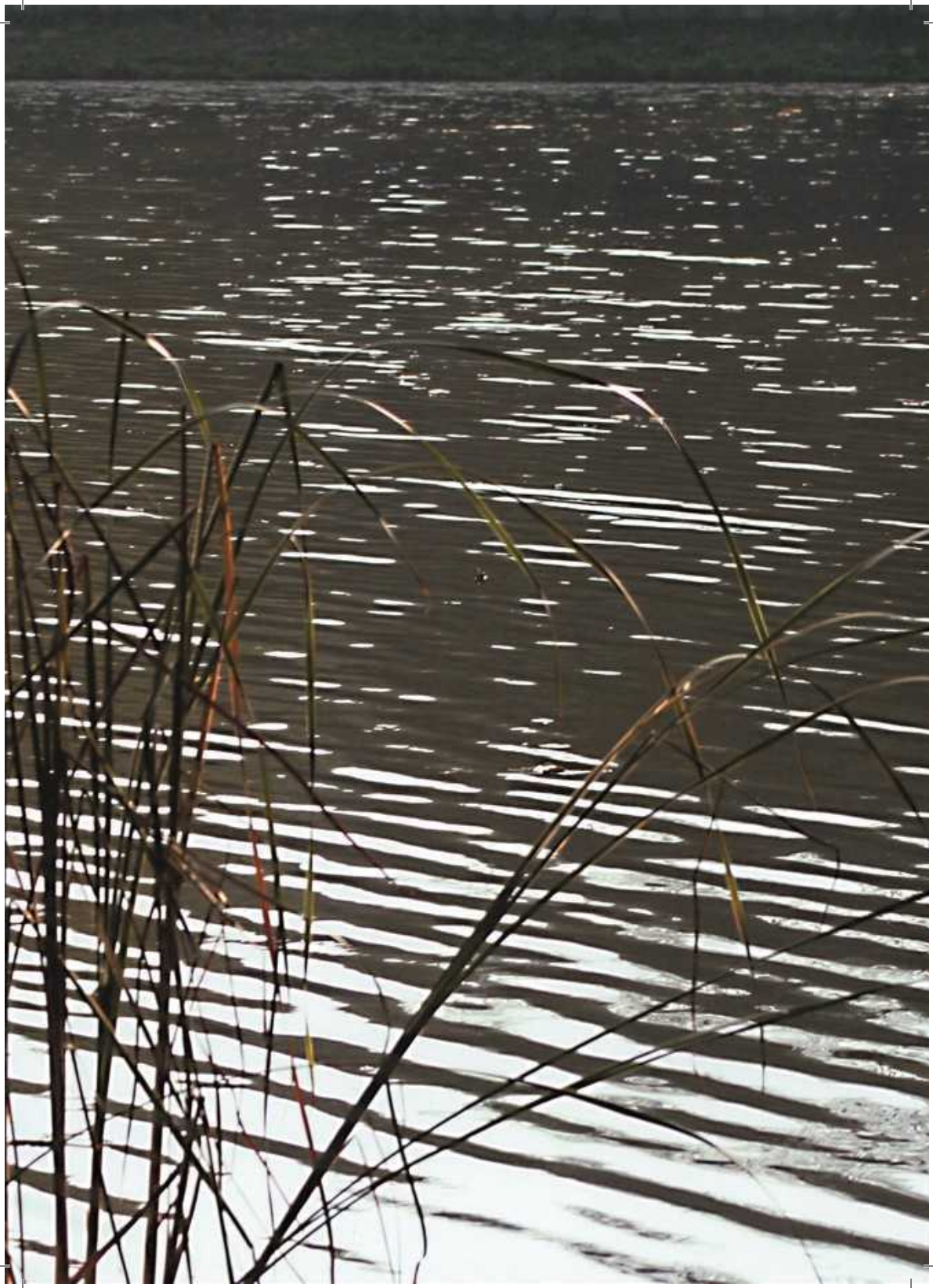

Pošetilé verše

Už se nedivím jenom se dívám
kterak vánek čeří vodu
V posledních letech se utíkám
do dávných dob dětství
Neptejte se po důvodu

Nečekaný telefon

Do ticha náhlé zvonění
Jaká mě asi čeká zvěst?
Vyslyšet ji nebo nechat
před prahem stát?
Rozhodni na vlastní pěst

TELEFON / BRNO 2006

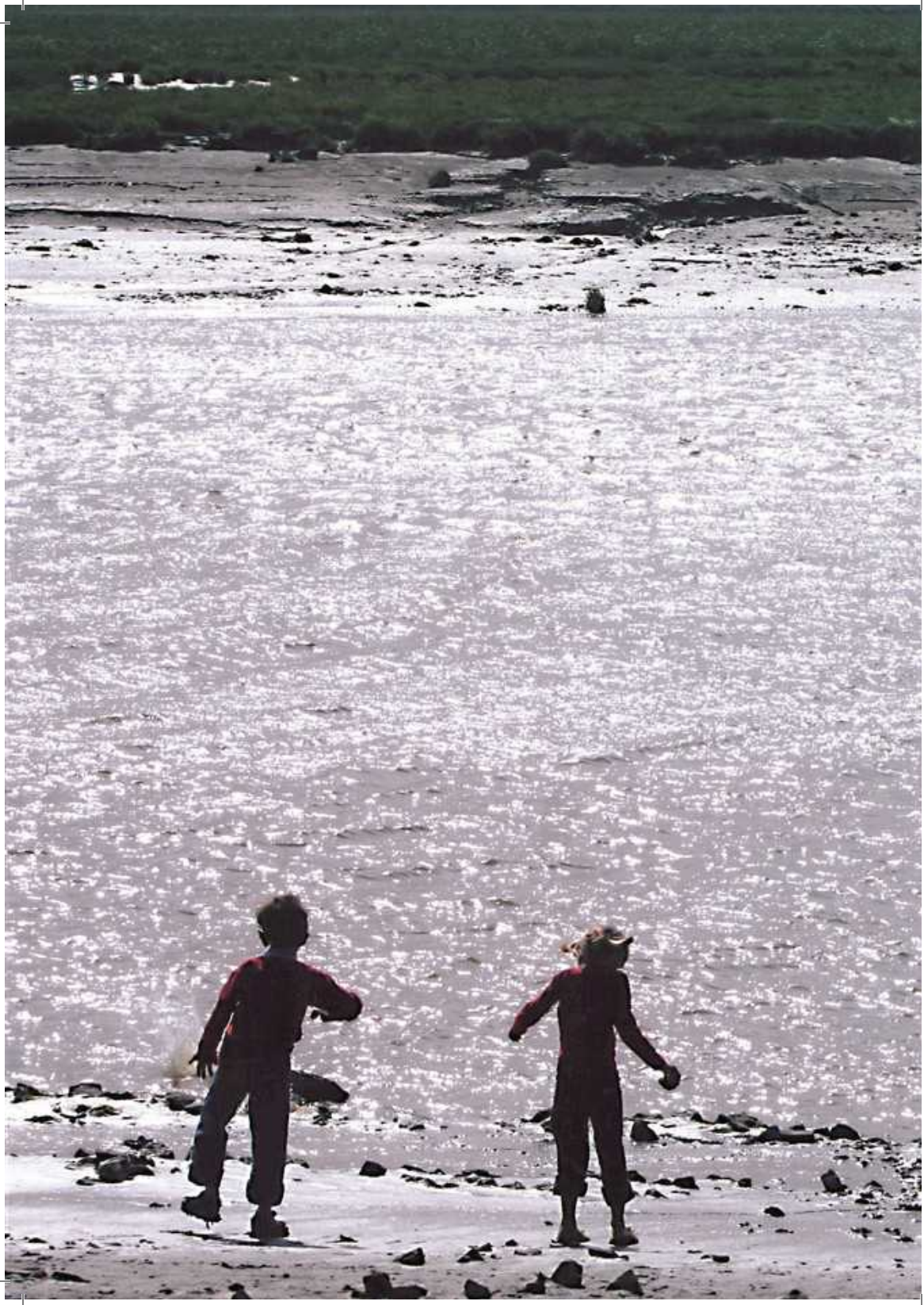
KDO VOLÁ? / BRNO 2006

Alespoň

Když ne přípitek
tedy alespoň kytičku
kytičku podzimní

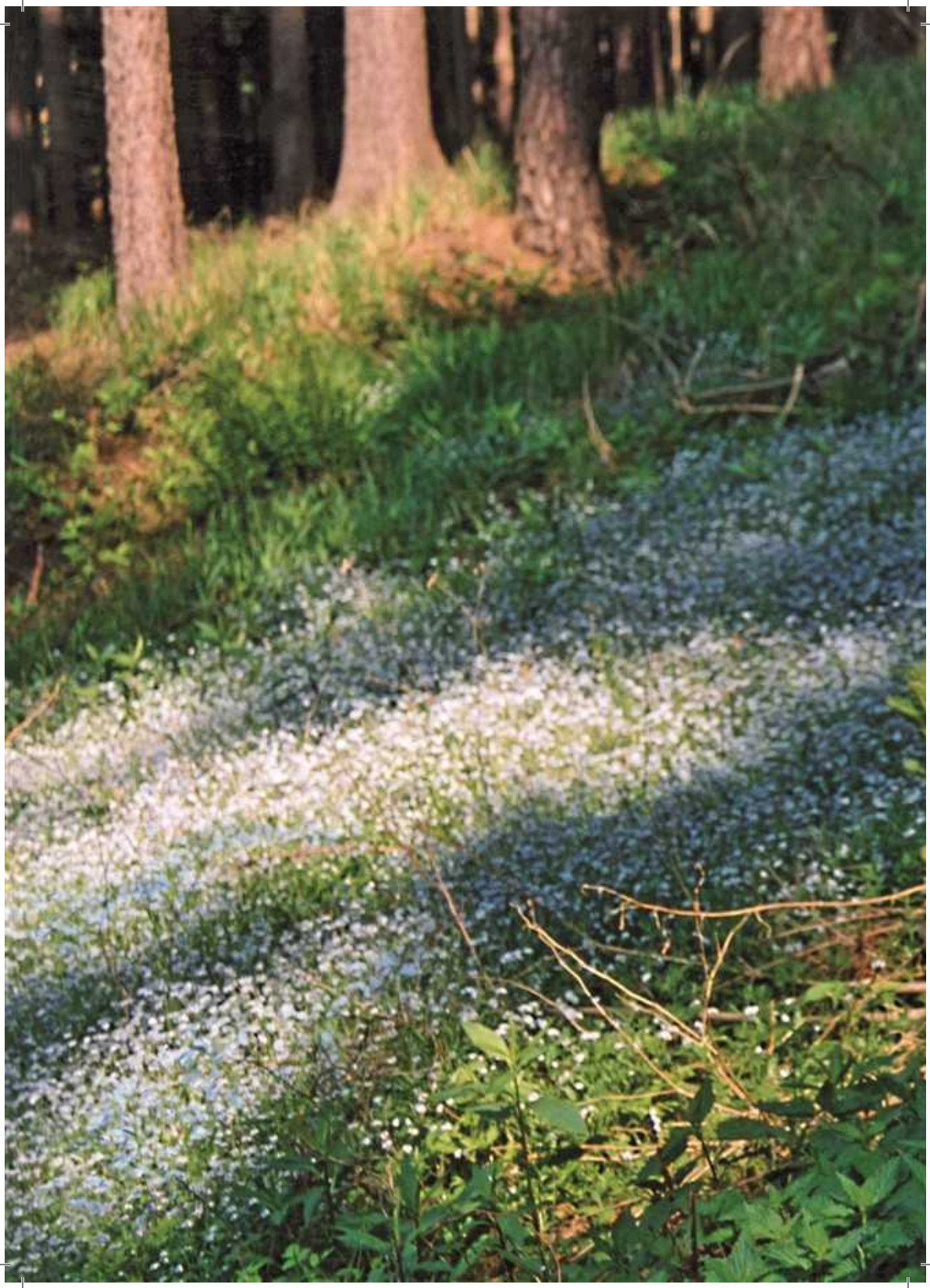
Když ne polibek
tedy alespoň vzpomínku
vzpomínku mámivou

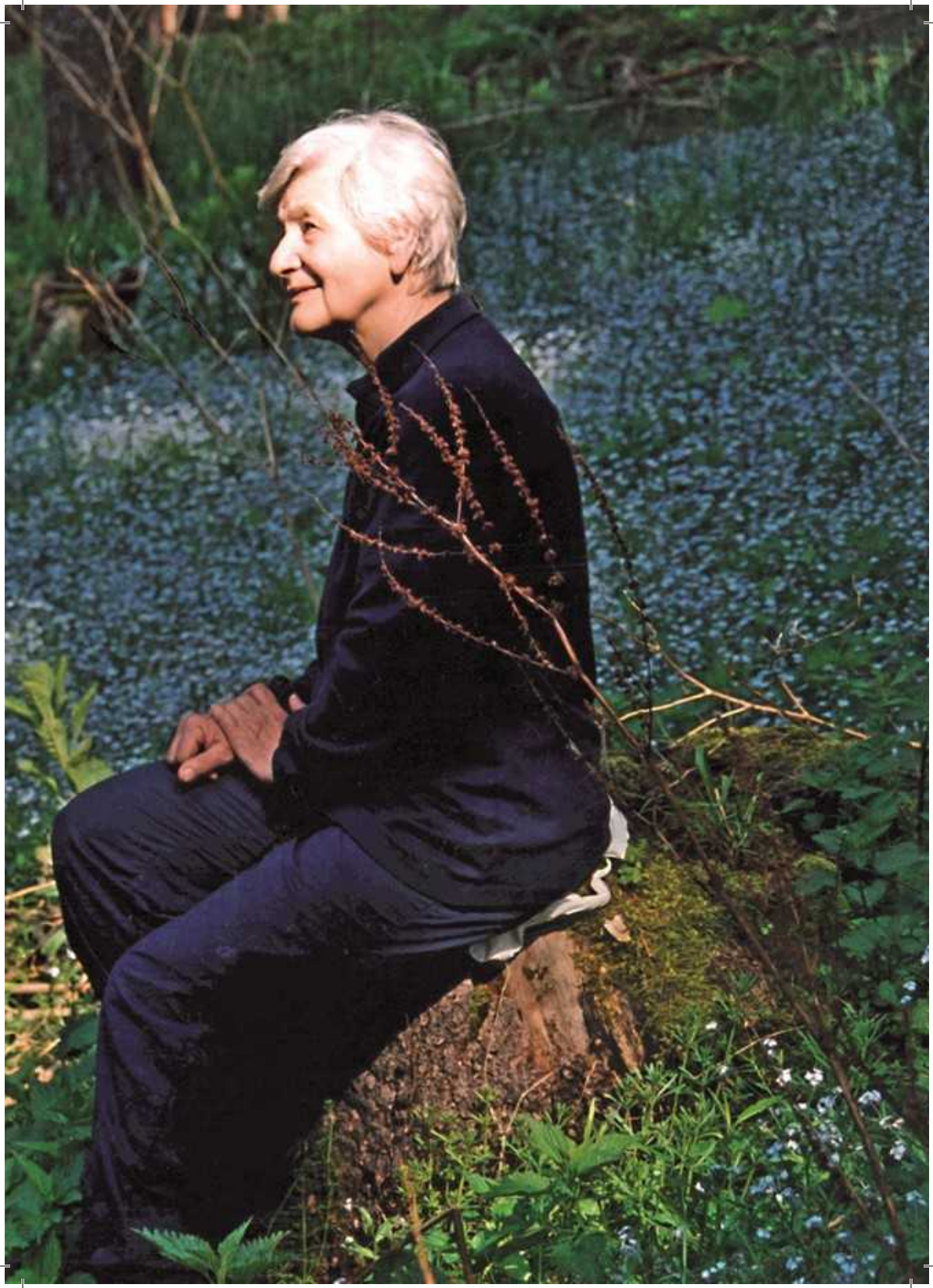

Dětská radost

Mořský odliv nebo příliv? Co na tom
Když vánek čeří hladinu a slunko na ni svítí
drobné odlesky se mění v mihotavé kvítí

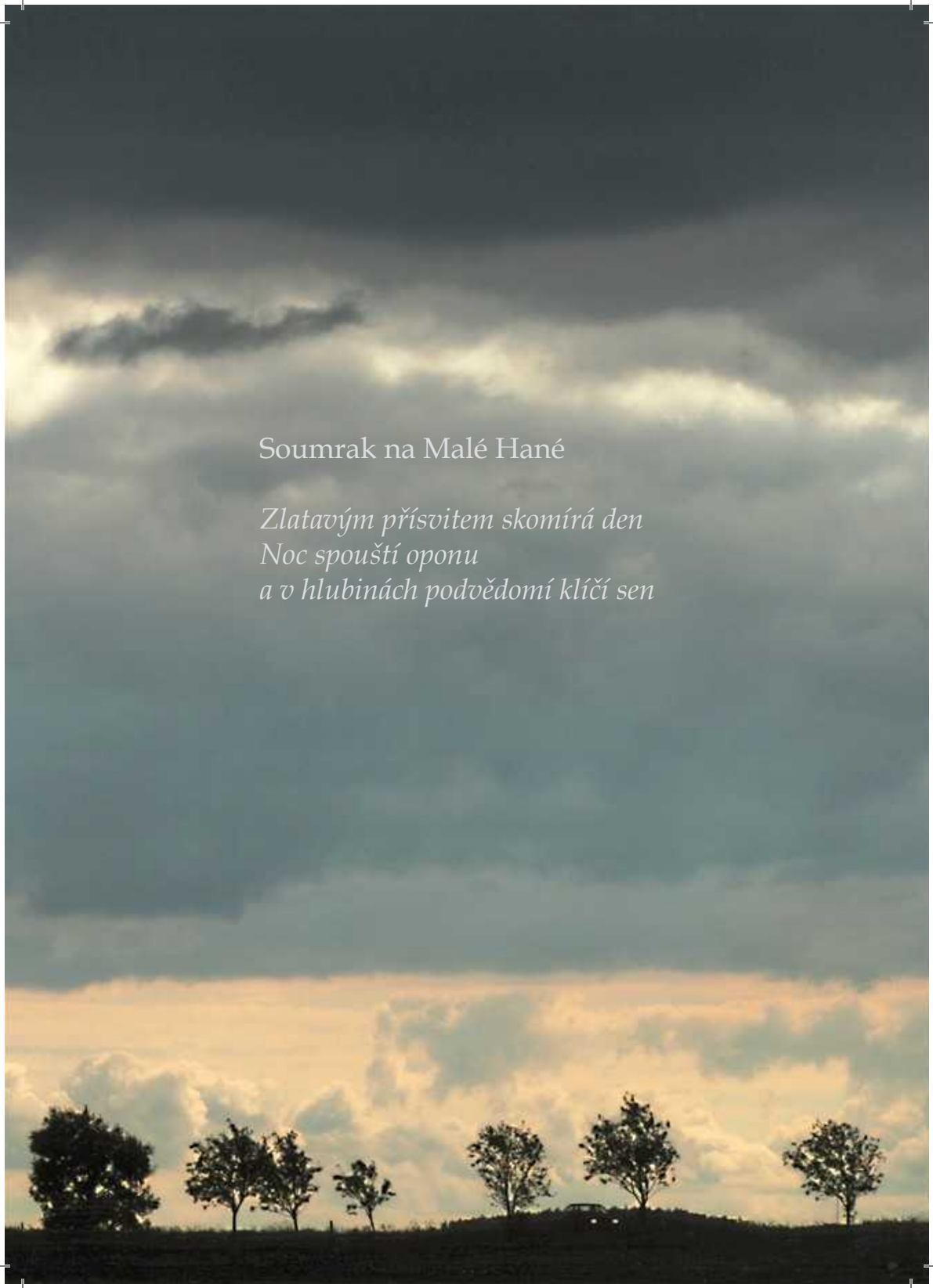

Dveře dokořán

Měla by přijít co chvíli
Očekávám zázrak
ten mě však míjí, míjí

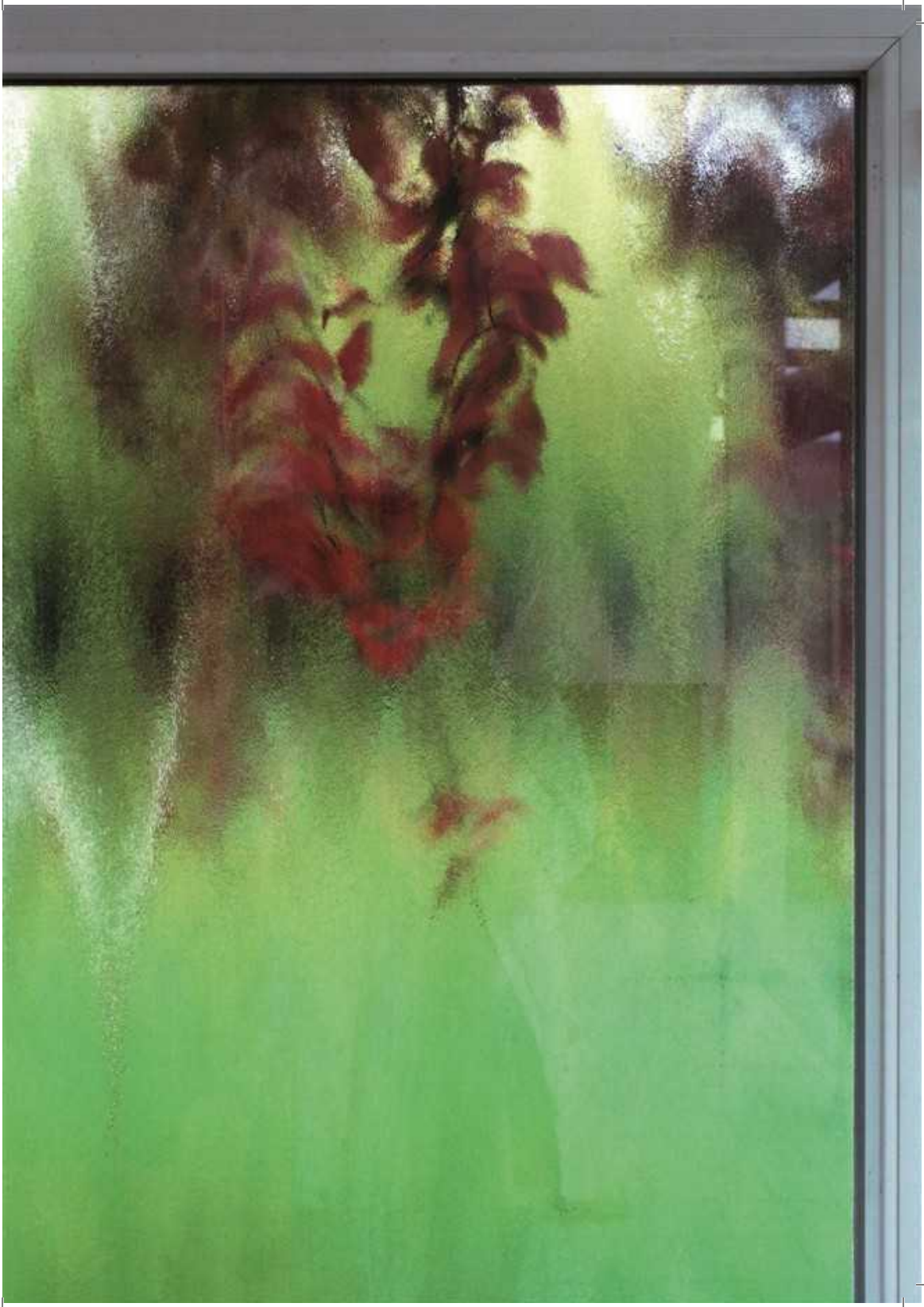

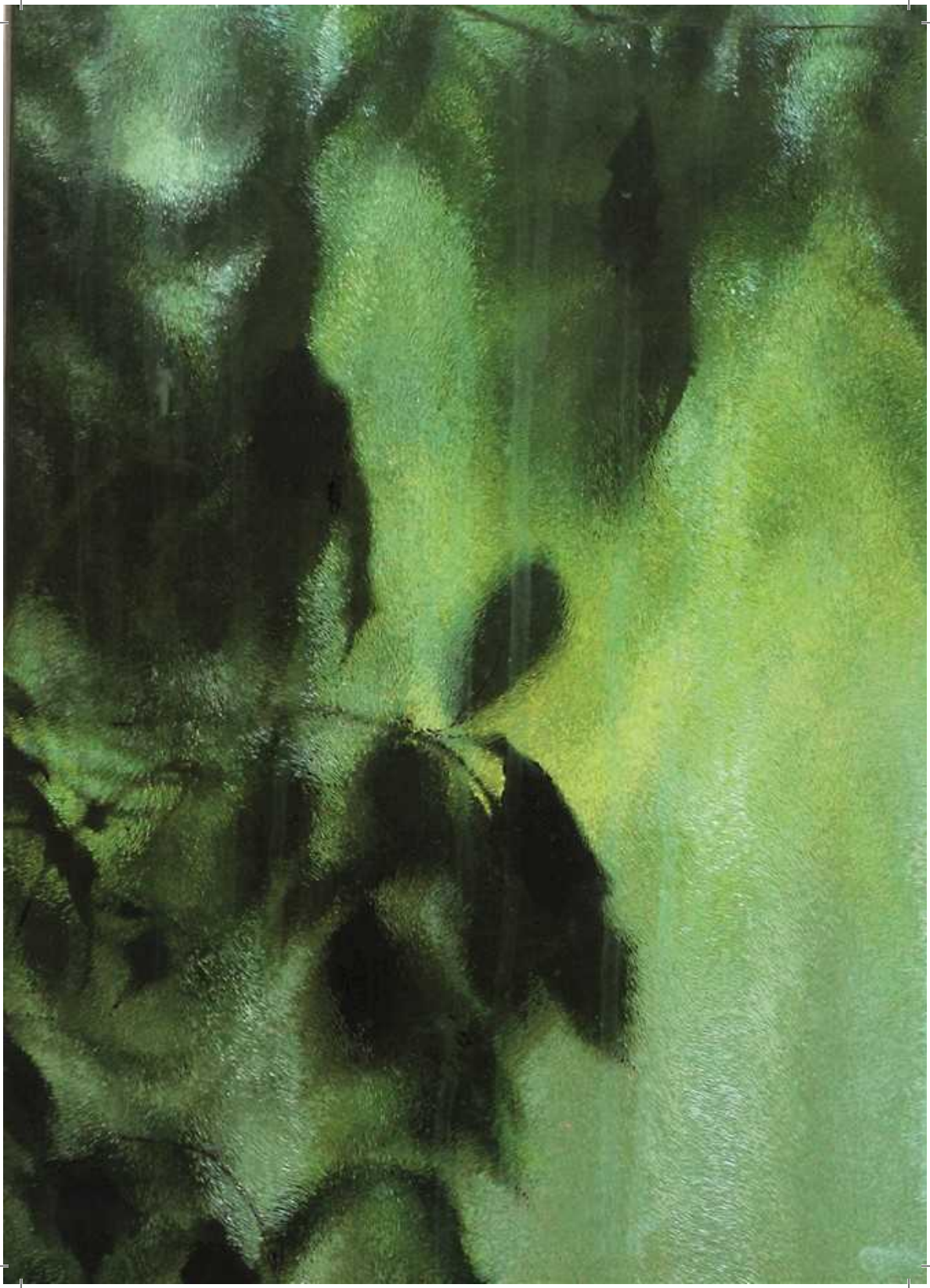

Soumrak na Malé Hané
Zlatavým přísvitem skomírá den
Noc spouští oponu
a v hlubinách podvědomí klíčí sen

Tázání

Pozvolna odchází babí léto
brzy se stmívá později se dní
zrudlé lístky záhy opadají
kolik nám asi ještě zbývá dní?

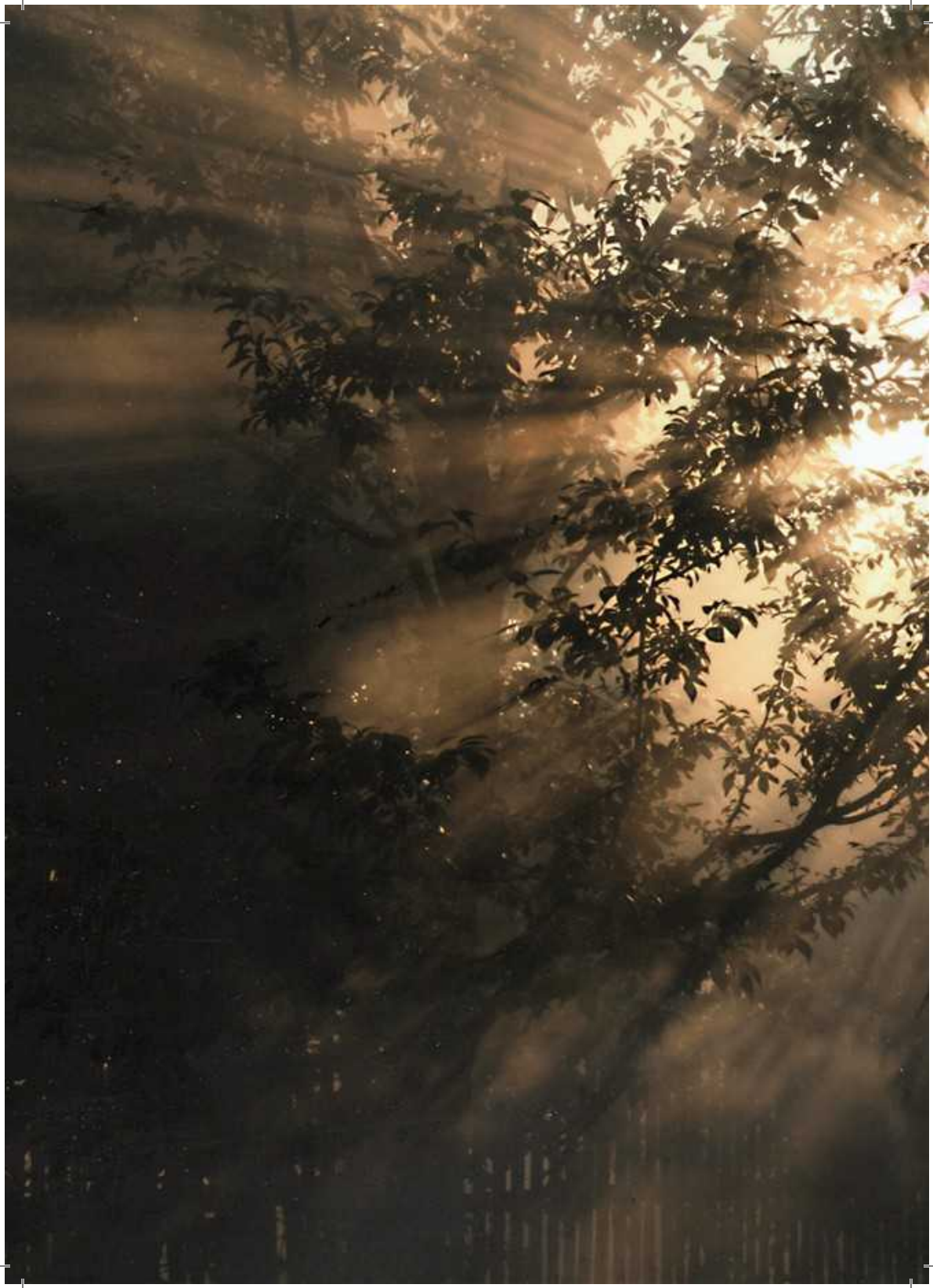

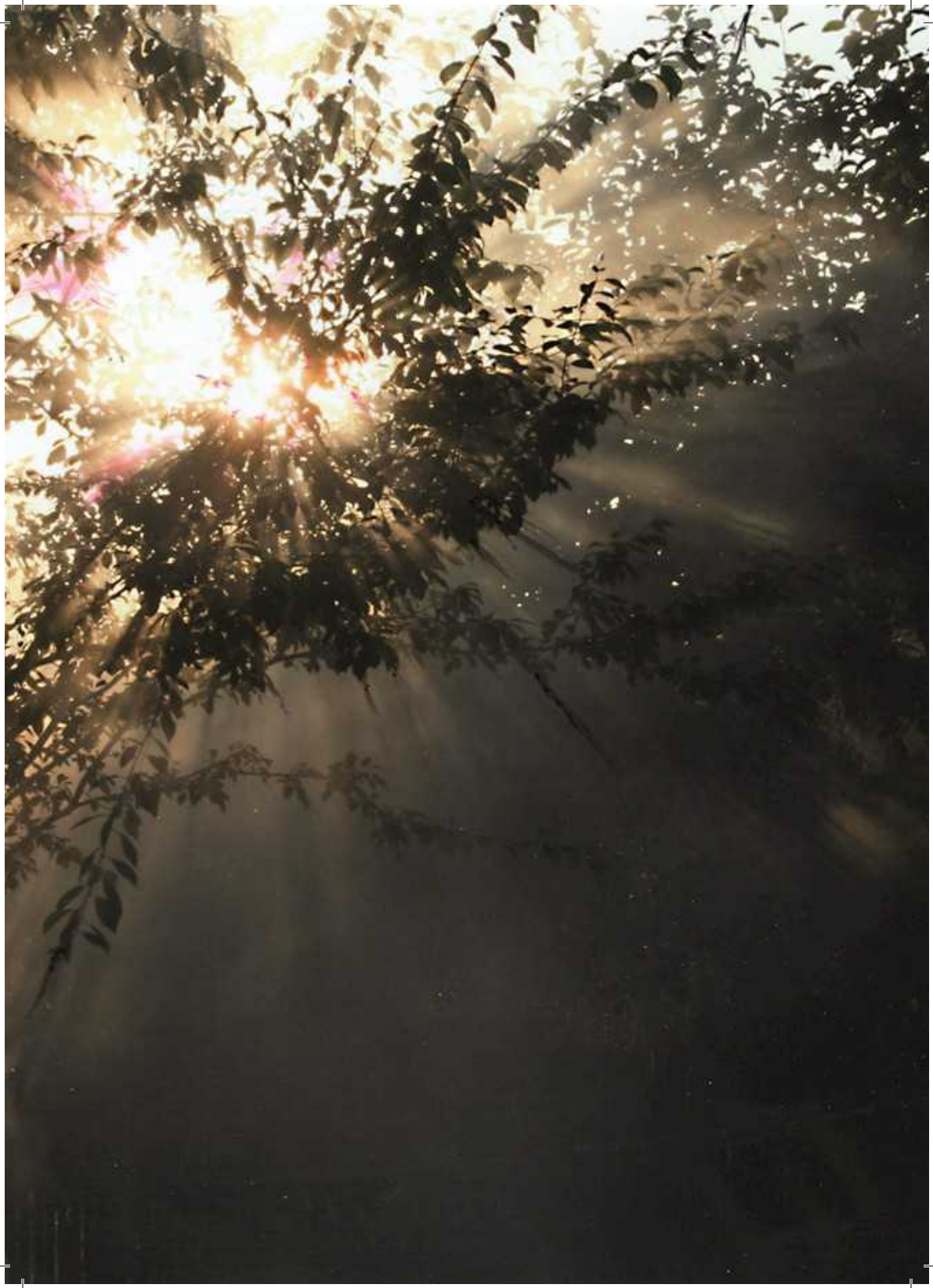

Svatý Šebestián

Zmučený a opuštěný
ba i o šípy jej připravili
Přesto se zdá spokojen

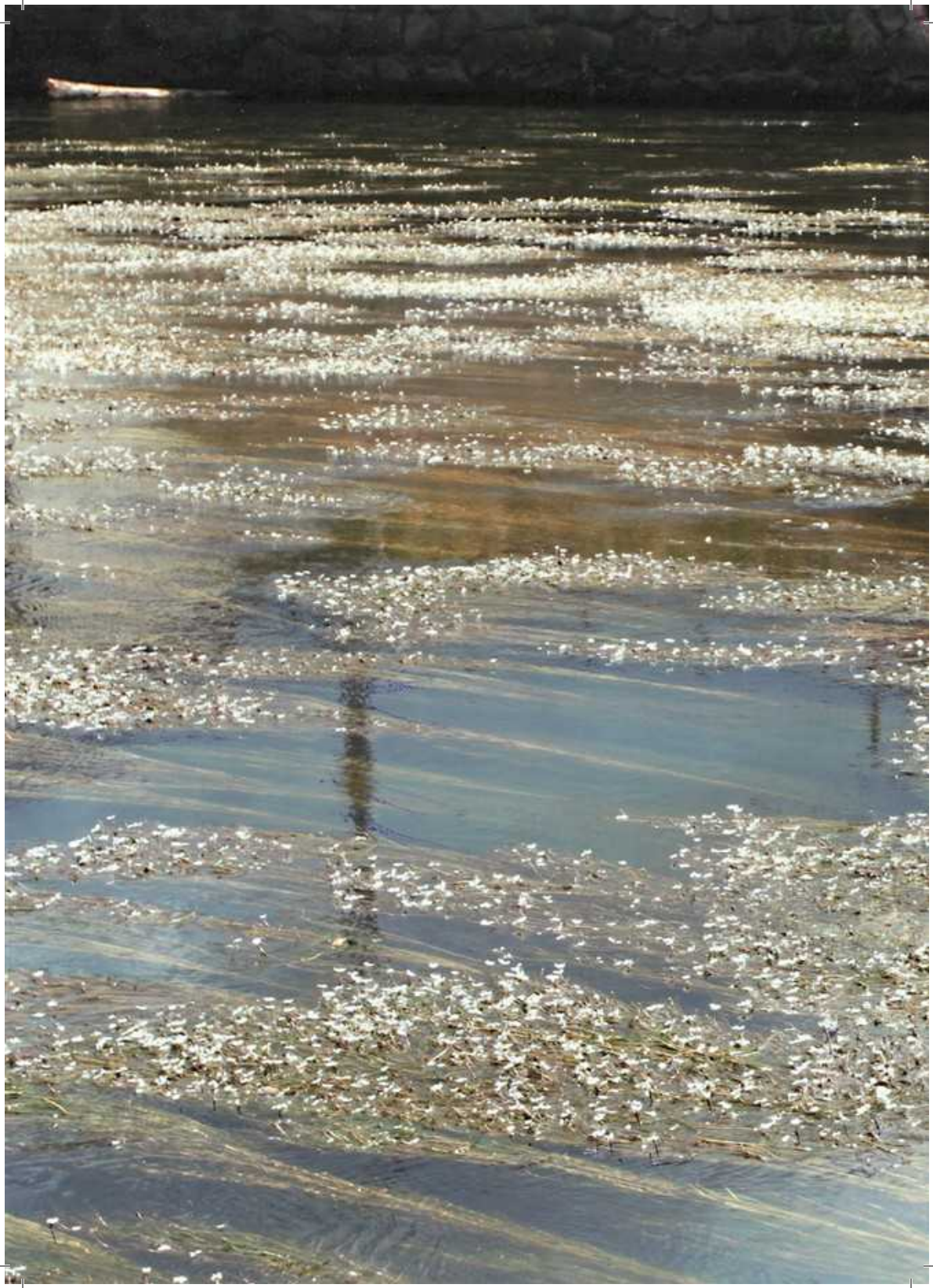

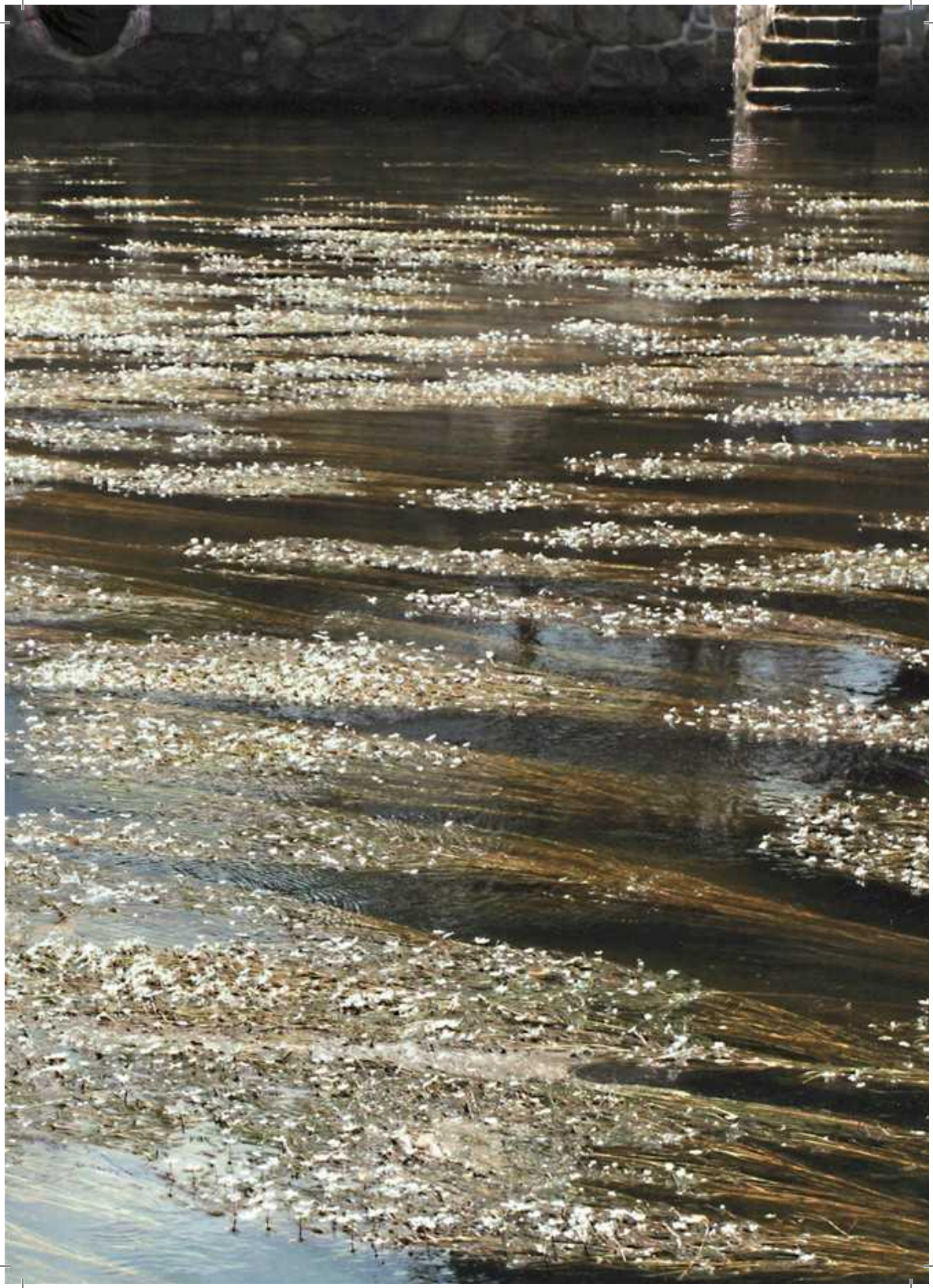

Svratka v květu

Řeka dlouho kde nic tu nic
V červnu však vždy rozkvete
V mých očích pak pravidelně
vzbouzí úžas dítěte

Staro
MEDI

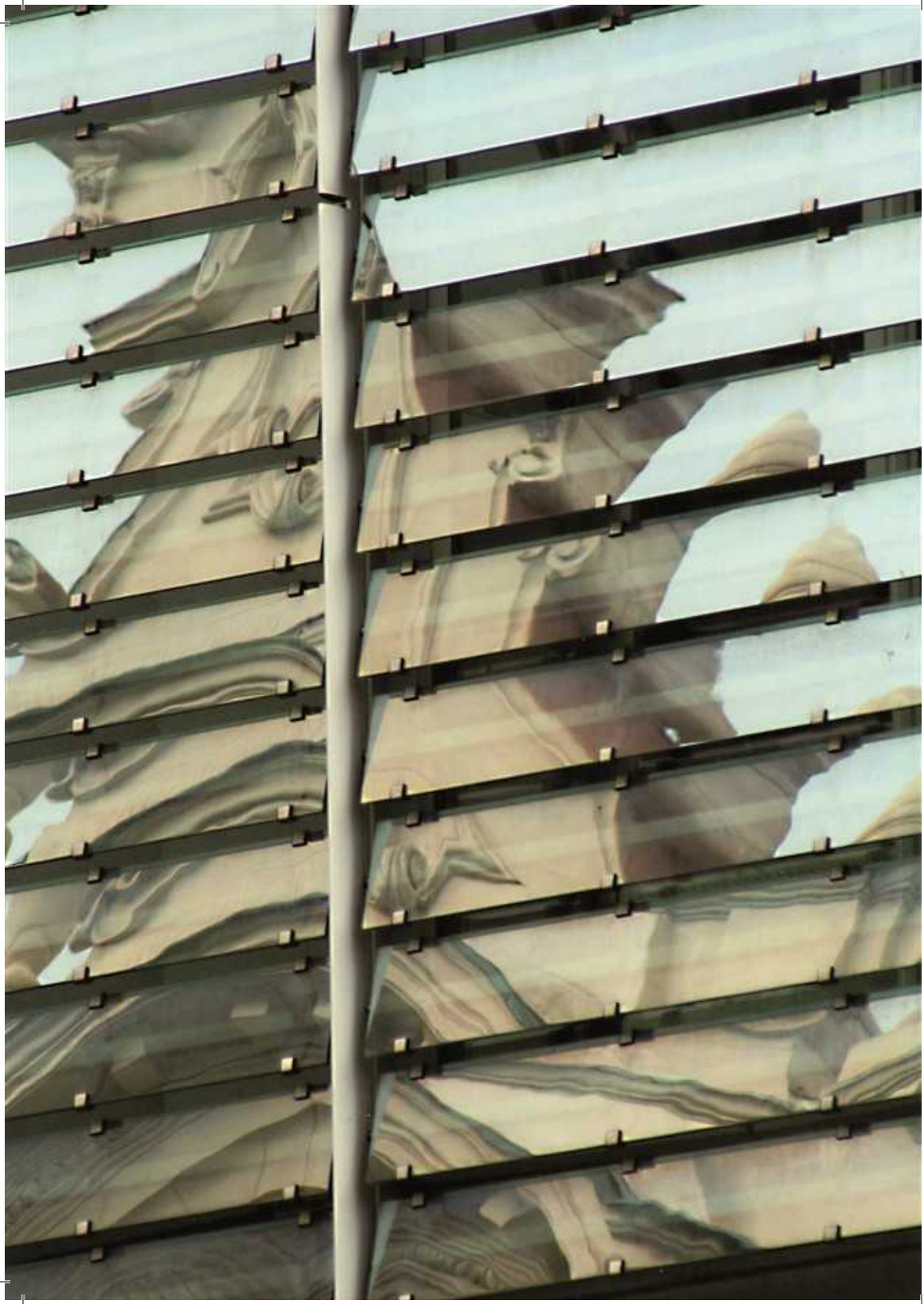

Host

Ve dne hlídá zahrádku
je to jeho zásluha
Večer pak náš milý host
pije pivo jak duha

Zrcadlení

Zaujalo mne náhodné setkání dvou fenoménů:
toho současného, chladně strohého,
a světa dovolávajícího se minulosti
Zaujalo mne, že ani analytický, v principu
vlastně kubistický zásah do integrity
zrcadlené architektury její historické
stylové tvarosloví nepotlačil,
nýbrž je naopak ozvláštnil
Ba víc: navodil dynamiku a naznačil
významovou tenzi budoucího záběru
Nemohl jsem přejít kolem jen tak bez povšimnutí
a zmačkl jsem spoušť fotoaparátu
A to nikoliv jen jednou

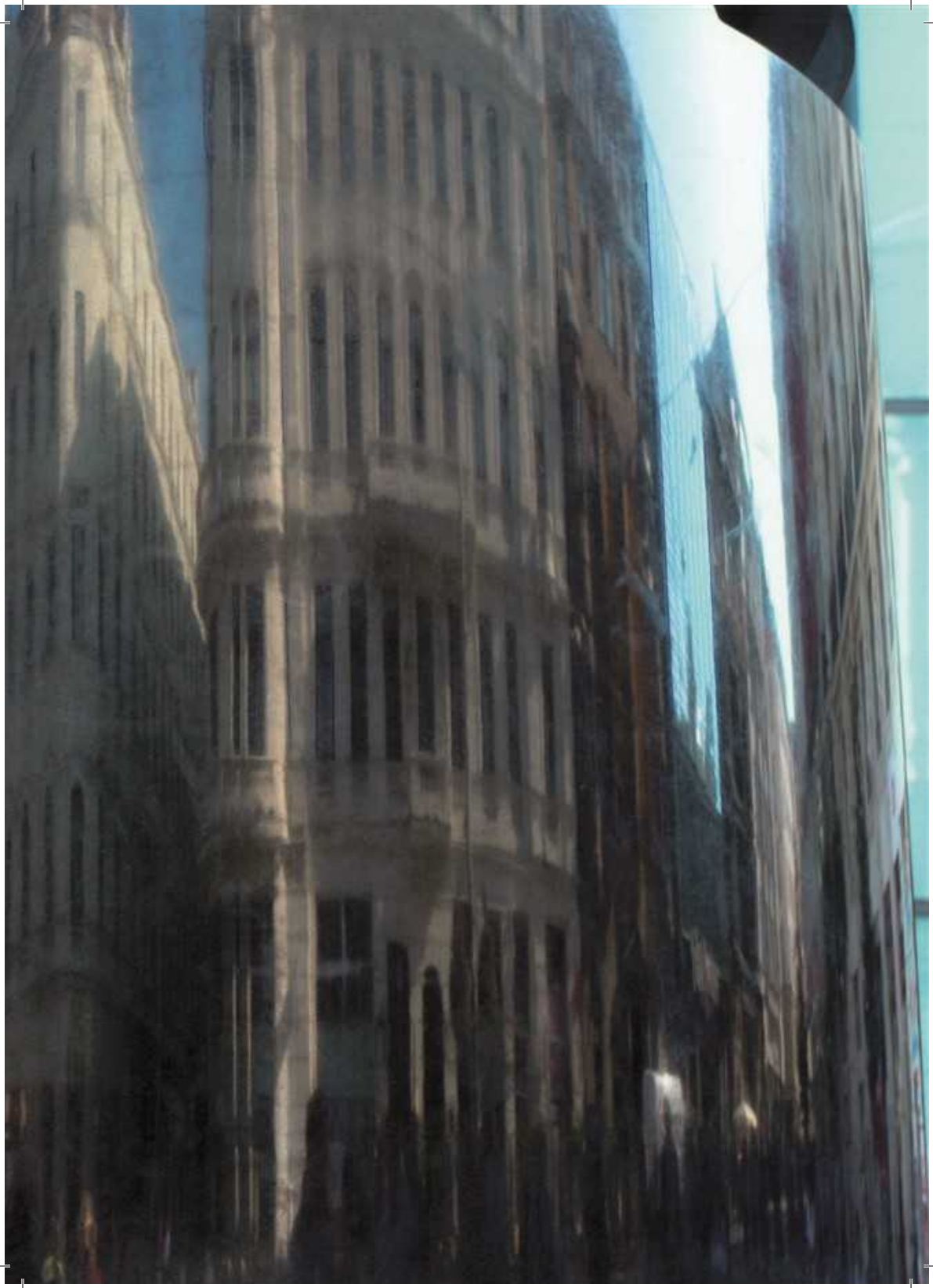

KAVÁRNA TIVOLI I / BRNO 2015

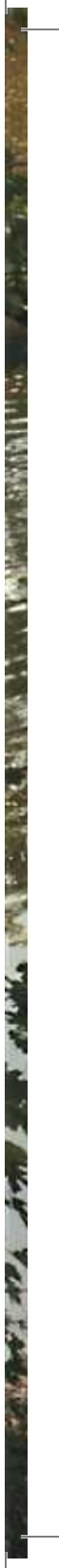
KAVÁRNA TIVOLI II / BRNO 2015

Čekání

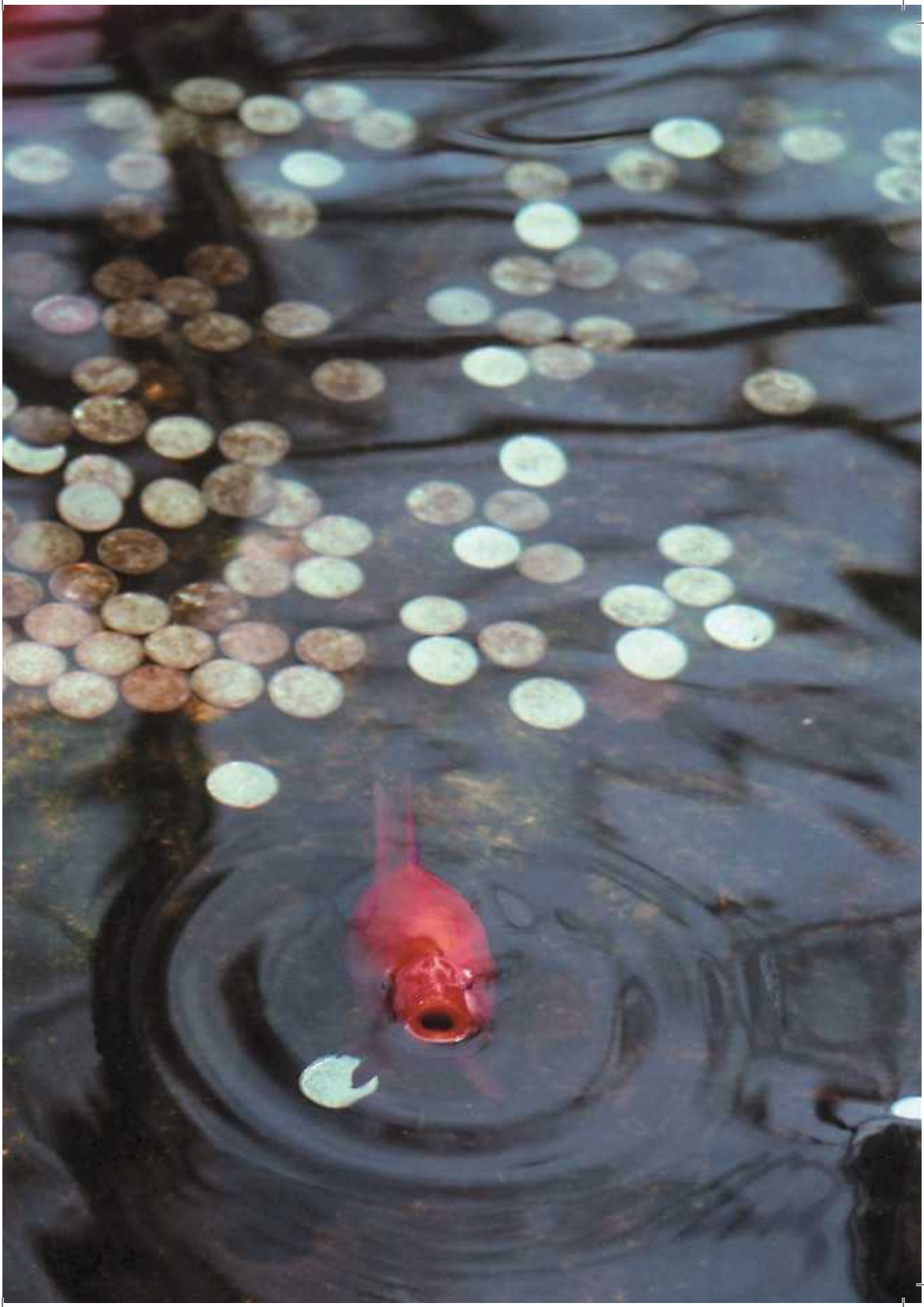
Na šťastný okamžik
líčí jak rybář tak básník
Oba čekají
Ať se chytí co se chytí

Prosba

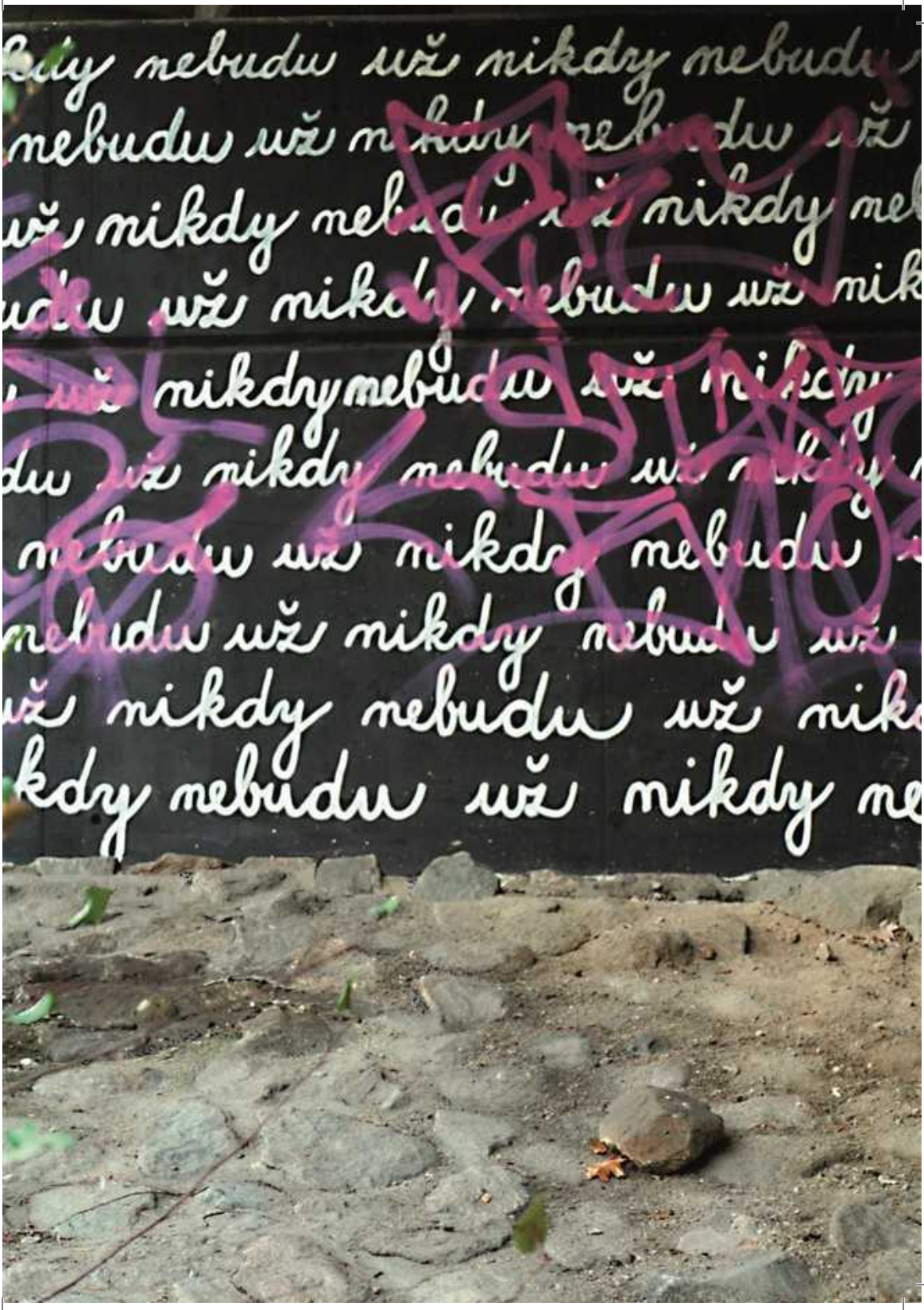
Penízky nám nepomohou
byť jich byl i pytlík
Prosíme vás úpěnlivě
kyslí kyslík kyslík!

Never more

Co asi přimělo pisatele
k řádkům jež ovládá vážný tón?
Nejspíš si řekl odhodlaně
když předsevzetí tedy na beton

nebudu už nikdy nebudu
nebudu už nikdy nebudu
už nikdy nebudu už nikdy
nebudu už nikdy nebudu
nikdy nebudu už nikdy
nebudu už nikdy nebudu
nebudu už nikdy nebudu
nebudu už nikdy nebudu
už nikdy nebudu už
kdy nebudu už nikdy

Sporná identita

Monument toliko rozměrem
pojetím spíš zvětšená loutka
Joštovy podoby sotva se doberem

Navíc se pochybnost vtírá:
Co když rytířské brnění
naprosto jinou osobnost skrývá?

Pochyby nakonec v jistotu se mění:
vždyť uvnitř toho krunýře
vlastně vůbec nikdo není

Jizvy

Znenadání jsem se cítil zasažen
echem Hlasu lesa malířky Toyen
Z jícnu ran dosud nezacelených
na mne sám duch lesa dých'

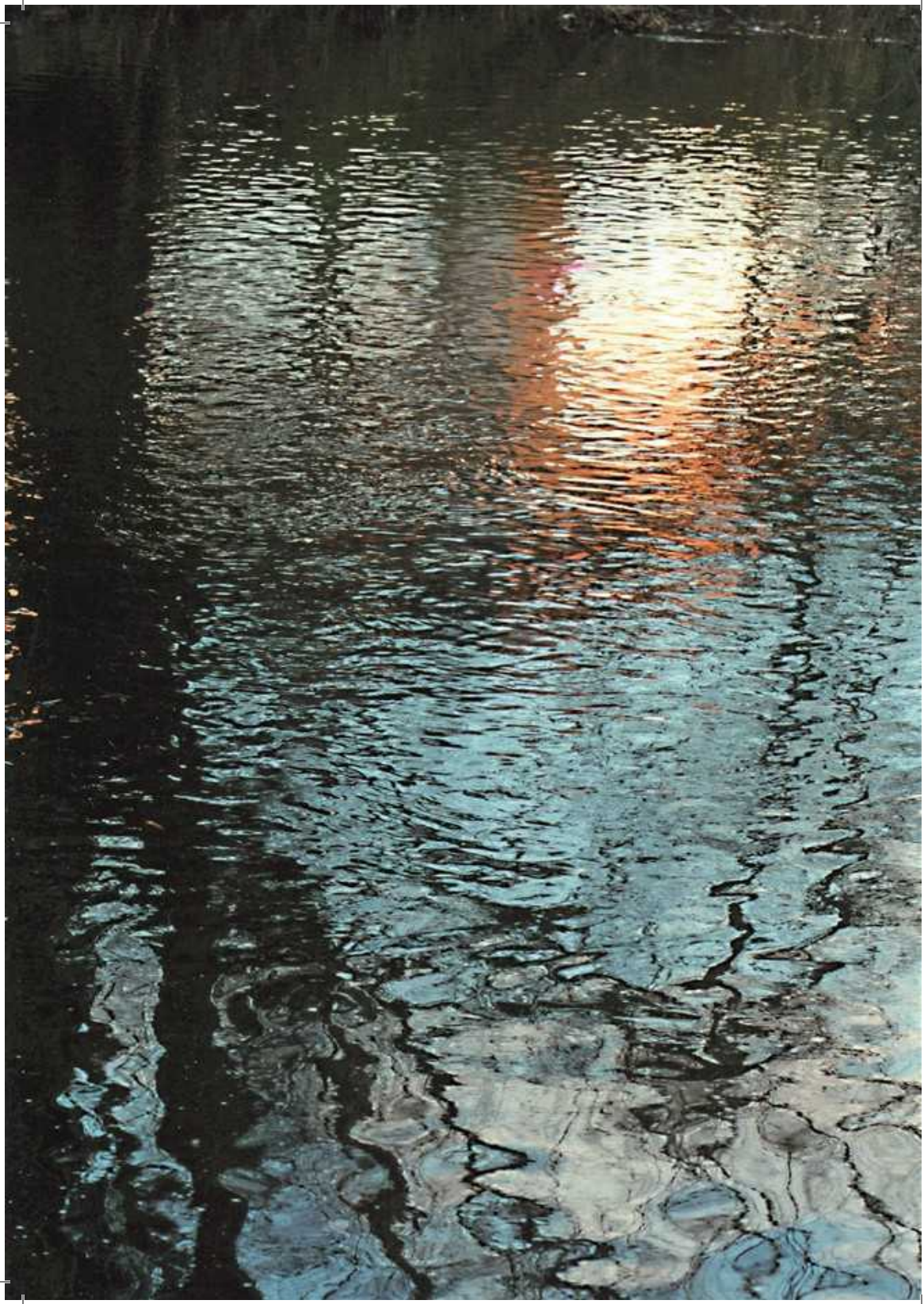

Moc poezie

Neustále se sem vracím
Je to totiž k nevíře
Pár veršů tu bez nadsázky
zpevňuje mostní pilíře

Přelud

Na zvlněné hladině
přeludné světlo se koupe
Šálí svým tajemstvím
a na slovo je skoupé

Naděje

Hledej ji všude
Třeba i v přítmí té budky nad vodou
Sic nepatrnou v koutku schoulenou
stále však čekající

SEZNAM FOTOGRAFIÍ

Obálka:
DIALOG / Benátky 2009
Frontipice:
STROP ATRIA / Brno 2015
VZPOMÍNKA NA EGYPT I 2001
MÚZA / Brno 2006
FRAGMENTY / Pergamon 2002
OLIVOVÝ HÁJ / Lesbos 2000
POHLED VZHŮRU / Kréta 1997
VSTUP ZAKÁZÁN / Symi 2003
SCHODY DO NEBE / Symi 2003
POŠTOVNÍ SCHRÁNKA
Madrid 2000
V PARKU / Madrid 2000
PŘED METROPOLITNÍM
MUZEEM / New York 2001
TROJICE / Vážany 2002
TŮŇ / Knínice u Boskovic 2000
ROZHLEDNA I / Písek 2004
ROZHLEDNA II / Písek 2004
PAVUČINY I / Vážany 2006
PAVUČINY II / Vážany 2006
SYNOVSKÁ PÉČE / Vážany 2007
DVOJJEDINÝ / Vážany 2007
V ZRCADLE / Vážany 2005
SOUTĚSKA / Lefkada 2004
MARIÁNSKÉ ÚDOLÍ / Líšeň 2010
SVĚTLO SHŮRY / Brno 2009
TELEFON / Brno 2006
KDO VOLÁ? / Brno 2006
ALESPOŇ / Vážany 2005
DĚTSKÁ RADOST / Bretaň 2008
POMNĚNKOVÁ LAVINA
Vážany 2007
DVEŘE DOKOŘÁN / Brno 2011
SOUMRAK NA MALÉ HANÉ
Vážany 2011
TÁZÁNÍ / ZNOJMO 2015
ZA OKNEM / Znojmo 2015
SVATÝ ŠEBESTIÁN / Slup 2013
PODZIMNÍ SLUNCE / Vážany 2006
SVRATKA V KVĚTU I / Brno 2013
SVRATKA V KVĚTU II / Brno 2014
HOST / Brno 2015
LISTOPADOVÉ HARMONIE
Brno 2014
ZRCADLENÍ / Brno 2015
KAVÁRNA TIVOLI I / Brno 2015
KAVÁRNA TIVOLI II / Brno 2015
MÁMENÍ MĚSTA / Brno 2011
ČEKÁNÍ / Brno 2015
PROSBA / Brno 2015
NEVER MORE / Brno 2015
SPORNÁ IDENTITA / Brno 2015
JIZVY / Brno 2015
MOC POEZIE / Brno 2015
PŘELUD / Brno 2015
NADĚJE / Brno 2016